

Stage A: Duits (H002253)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 3.0 **Studietijd 81 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (Jaar)	Duits	Gent	werkcollege stage hoorcollege
----------	-------	------	-------------------------------------

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Biebuyck, Benjamin	LW07	Verantwoordelijk lesgever
Anaf, Griet	LW07	Medewerker
Zwaenepoel, Tom	LW07	Medewerker
Montero Perez, Maribel	LW06	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting taal- en letterkunde)	3	A
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting toegepaste taalkunde)	3	A
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject) (afstudeerrichting taal- en letterkunde)	3	A
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject) (afstudeerrichting toegepaste taalkunde)	3	A
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject)	3	A

Onderwijstalen

Duits

Trefwoorden

didactisch handelen, pre-service training

Situering

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot de realisering van de basiscompetenties voor leraren en de opleidingscompetenties van de educatieve masteropleiding UGent, zoals

opgenomen in de opleidingsfiche en geconcretiseerd in de competentiematrix, te consulteren op www.ugent.be/educatievemaster

De stage sluit aan bij de vakdidactiek en de hieraan gekoppelde onderwijsbevoegdheid.

De leerinhouden van de stage sluiten aan bij de vakinhoudelijke vorming van de studenten in de masteropleiding.

Er is een graduele opbouw van observeren naar het zelfstandig realiseren en begeleiden van onderwijsleeractiviteiten, van (relatief) eenvoudige naar meer complexe onderwijssituaties. Reflectie op het eigen handelen staat centraal in het stageconcept.

- Over het geheel van de stage in beide dient elke student minstens 40u stage te lopen gericht op het zelfstandig ontwerpen en begeleiden van leerprocessen voor een groep lerenden:

Minimaal 30u wordt gedaan in een formele onderwijssetting waarbij maximaal 8u parallellessen worden toegelaten.

- Per gevolgde vakdidactiek wordt minstens 10u stage opgenomen in het betreffende vakgebied

- Minstens 12u van de totale stage wordt afgewerkt in de 2e en/of 3e graad van het secundair onderwijs. Enkel in bepaalde gemotiveerde gevallen waarbij aan

de vakdidactiek geen of beperkte bekwaamheden in het secundair onderwijs gekoppeld zijn kan hiervan afgeweken worden.

- Studenten die vereiste bekwaamheid verwerven in meerdere onderwijsvormen worden geacht in 2 onderwijsvormen van het SO les te geven waarbij een evenredige verdeling over de 2 nagestreefd wordt.
- Afhankelijk van de specificiteit van de afstudeerrichting is er naast stage in het secundair onderwijs ook mogelijkheid tot stage in een educatieve of professionele bacheloropleiding, DKO, volwassenenonderwijs, basiseducatie, HBO5 en Se-n-Se.
- Maximaal 10u van de totale stage afhankelijk van de afstudeerrichting kan gelopen worden in een bredere educatieve setting (bedrijfsopleidingen, jeugdwerk, musea, sociocultureel vormingswerk, buitenlandse educatieve stage enz) gekoppeld aan de eigen vakdeskundigheid.

Bij het vastleggen van concrete stageplaatsen wordt gewaakt over de diversiteit van de stagesetting i.f.v. het verwerven van de nodige competenties om als leraar adequaat te kunnen inspelen op de uitdagingen binnen grootstedelijke contexten, meertaligheid, implementatie van het Leersteundecreet.

Elke vakdidactiek kan aanvullend op bovenstaande minimale verwachtingen extra eisen opleggen aan de invulling/verdeling van de stageuren. De invulling van de stage kan bovendien ook verschillen afhankelijk van het aantal stagevakken dat een student opneemt aansluitend bij een vakdidactiek.

Inhoud

Dit stagedeel sluit aan bij de vakdidactiek en de hieraan gekoppelde onderwijsbevoegd en omvat 1/4 van de verplichte 12 studiepunten in de programmalijn stage.

Concreet bestaat stage A uit 4u observatie, 10u zelfstandig ontwerpen en begeleiden van leerprocessen voor een groep lerenden en deelname aan 2 mesoactiviteiten.

Studenten die in de loop van het academiejaar een interimopdracht opnemen kunnen stagevermindering krijgen indien voldaan is aan:

- het betreft een lesopdracht in 2e-3e graad SO (uitz leraren Latijn en Grieks en LO, het volwassenenonderwijs of een professionele bacheloropleiding)
- er wordt enkel vermindering toegekend op basis van lessuren in een vak waarvoor men binnen de gevolgde vakdidactiek en daaraan gekoppelde stage vereiste bekwaamheid verwerft
- binnen de school treedt een (bij voorkeur vak)collega op als mentor die minstens 2 lessen (bij aanvang en op het einde van de opdracht) bijwoont en evalueert.
- Stagevermindering wordt toegekend a rato de omvang, duur en invulling van de lesopdracht volgens een vastgelegd schema in de stagehandleiding.

Binnen dit stagedeel wordt ook aandacht besteed aan stemhygiëne, en EHBO en taalbeleid (verplicht te volgen seminaries).

Studenten die stage A opnemen in het kader van een Educatieve Masteropleiding in de talen aansluitend op een bacheloropleiding, plannen de stage in drie fasen:

1. In de periode tussen het begin van het academiejaar en de kerstvakantie plan je 2 observatielessen en 2 actieve lessen.

2. In de daartoe voorziene periode (na de verkorte examenperiode en voor het begin van het tweede semester) werk je je schaduwstage af; deze stage omvat 4 lessuren observatie in je eigen vak, 6 lessuren observatie in andere vakken, 6 participatielessen en 5 actieve lessen. Idealiter werk je in deze periode ook je twee mesoactiviteiten en reflectieopdrachten af.

3. In de periode tussen het paasreces en het einde van het academiejaar plan je je resterende 3 actieve lessen.

Bij onvoorziene omstandigheden wordt een alternatief scenario afgesproken met het vakdidactisch team.

Studenten die deze stage opnemen in het kader van een verkorte Educatieve Masteropleiding in de talen, plannen de stage in overleg met het vakdidactisch team.

Let wel: studenten vatten deze stage pas aan nadat ze hun oriëntatiestage voor deze taal afgewerkt hebben (hetzij in de derde bachelor, hetzij op een eerder tijdstip in het academiejaar).

Verwacht wordt dat studenten dit vak gelijktijdig opnemen met de

(Goedgekeurd)

Begincompetenties

Het volgtijdelijkheidsrapport kan je downloaden op oasis.ugent.be?cursuscode=H002253&taal=nl

Dit opleidingsonderdeel kan enkel in het curriculum opgenomen worden indien voorafgaand een credit werd behaald voor de corresponderende vakdidactiek of deze vakdidactiek gelijktijdig wordt opgenomen.

Eindcompetenties

- 1 Zelfstandig een onderwijs-leeromgeving ontwerpen
- 2 Realiseren van reële onderwijscontexten conform de visie, kennis en vaardigheden ontwikkeld in de andere opleidingsonderdelen van de educatieve master
- 3 Leerdoelstellingen, werkvormen en evaluatiemethoden afstemmen op de beginsituatie van het doelpubliek.
- 4 Kritische kunnen reflecteren op eigen handelen en leerproces tijdens en na de stage, hetzij individueel of in groep.
- 5 Gestructureerd kunnen rapporteren over het uitgevoerde werk en het achterliggende beslissingsproces.
- 6 Adequaat en duidelijk communiceren met leerlingen/studenten, collega's en ouders en een professionele en deontologische houding kunnen aannemen
- 7 Correct en adequaat Duits en de schooltaal (Nederlands) gebruiken
- 8 De student is zich bewust van mogelijke stemproblemen zodat deze voorkomen of tijdig vastgesteld kunnen worden. De student heeft inzicht in de mogelijkheden om de stemvaardigheid te verhoren
- 9 De student kan gepast omgaan met leerlingen met gezondheidsproblemen
- 10 De student kan dringende verzorgingstaken, eerst hulpverlening uitvoeren en indien nodig hulp inroepen
- 11 de student is zich bewust dat gezondheid en veiligheid belangrijke waarden zijn
- 12 Op een constructieve manier kunnen omgaan met feedback
- 13 Blijk geven van gepaste attitudes
- 14 Het takenpakket van een lesgever kaderen binnen een educatieve context.

Creditcontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via creditcontract gevolgd worden

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Stage

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Er zijn verplichte intervisiemomenten waarop de studenten stage-ervaringen uitwisselen.

Studenten participeren in het kader van de vakoverschrijdende seminaries verplicht aan het leerpad 'stem en spraak', de praktijksessie 'stem en spraak', het hoorcollege EHBO (alternatief aangeboden via e-learning), de praktijksessie EHBO.

Taalbeleid: Studenten leggen in Ufora een online leerpad af dat bestaat uit kennisclips en oefeningen over taalbeleid, meertaligheid, en taal ontwikkelend lesgeven.

Voor de student-leraren in een LIO-baan (= inservice stage) worden de doelstellingen en competenties gerealiseerd via een alternatief portfoliotraject. De opdrachten zijn uitgewerkt in een handleiding. Er wordt voorzien in een aantal contactmomenten, een aantal verplicht te volgen lessen/of seminaries en begeleidingsmomenten. Daarnaast nemen LIO-studenten en studenten met stagevermindering op niveau LIO verplicht deel aan 3 vakoverschrijdende intervisies.

Een kandidaat met een LIO-baan van minder dan 200 uren (dit komt overeen met een lesopdracht van minder dan 5u per week) wordt niet toegelaten tot het portfoliotraject, maar kan op individueel dossier in aanmerking komen voor een beperkte stagevermindering.

Dit opleidingsonderdeel gaat uit van verantwoord gebruik van generatieve artificiële intelligentie (GenAI). Wat hieronder verstaan wordt, komt o.a. aan bod in

Vakdidactiek A: Duits.

Studiemateriaal

Type: Andere

Naam: Stagedocumenten beschikbaar op Ufora / STAR

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Bijkomende info: Mogelijke printkost

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

De begeleiding van de stage op school gebeurt door de mentor en vakleerkracht (= de vakmentor) waar de student les geeft. De begeleiding heeft betrekking op de voorbereiding en de realisering van de les. Dit is de werkbegeleiding. De mentor en de vakmentor evalueren de stage overeenkomstig vooraf bepaalde criteria vastgelegd in een lesevaluatiedocument. De begeleiding en evaluatie van de student door de mentor ligt vast in een overeenkomst, waarin de rechten en plichten van de student tegenover de stageschool worden geformuleerd. De begeleiding door de mentor betreft eveneens de ingroei in de school en de realisering van de meso-activiteiten.

De stagebegeleider (verbonden aan de opleiding, in casu de praktijkassistent en/of onderwijsbegeleider) staat in voor de contacten met de scholen, de individuele supervisie, feedback en begeleiding (zo mogelijk bij een bezoek aan de stageschool), de coördinatie, opvolging en begeleiding bij het stagetraject. Dit is de leerbegeleiding.

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Professioneel handelen, Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

De studenten leggen een portfolio aan met o.m. de observaties; lesvoorbereidingen, leermaterialen, toetsen, enz.; evaluaties door de mentor, de vakmentor en de stagebegeleider; de eigen reflectieverslagen; de tussentijdse leerdoelen door de student zelf geformuleerd; een syntheseverslag met een oordeel over de eigen leervorderingen. Hierover heeft binnen de opleiding een afsluitend gesprek plaats met de verantwoordelijk lesgever en/of stagebegeleider. Voorafgaand aan de praktische oefeningen EHBO wordt via UFORA/CURIOS een computertest afgenomen die de kennis toetst, die aangereikt werd tijdens de hoorcolleges. De toetsing is verplicht te doorlopen i.f.v. deelname aan de praktijksessie

Na het doorlopen van het leerpad 'stem en spraak' en de zelfevaluatie kunnen de studenten een attest van deelname downloaden. Dit brengen de studenten mee als toegangsticket tot de praktijksessie 'stem en spraak'. Taalbeleid: Na het doorlopen van het leerpad en het afleggen van alle oefeningen kunnen studenten hun attest verkrijgen via Ufora.

Voor de student-leraren in een LIO-baan is permanente evaluatie voorzien via de alternatieve opdracht die zij uitwerken het portfoliotraject.

Eindscoreberekening

De student wordt beoordeeld op het geheel van de evaluaties op de verschillende stageplaatsen, omvattend de basiscompetenties voor leraren en de componenten

(Goedgekeurd)

taal en attitudes. Dit geeft een totaalscore op 100 punten.

-75% van de punten heeft betrekking op het eigenlijke lesgeven in het proces dat de student doormaakt als leraar. De eindscore voor de component lesrealisatie blijft expliciet een score die het bereikte eindpunt en resultaat van een proces weergeeft.

-25% van de punten heeft betrekking op de kwaliteit van het stageportfolio en de deelname aan de intervisiesessies.

Binnen beide componenten kan elke vakdidactiek deelcompetenties specifiek voor het eigen vakgebied naar voor schuiven die essentieel zijn om te slagen.

De verantwoordelijk lesgever blijft de eindverantwoordelijkheid houden om het eindcijfer te bepalen waarbij de eindscore geen rekenkundig gemiddelde van de deelscores is indien de som van de componenten onvoldoende het bereikte eindpunt in het stageproces weerspiegelt.

Afwezigheid bij een verplicht vakoverschrijdend seminarie wordt gesanctioneerd door een vermindering van de totaalscore met 5 punten.

De verantwoordelijke lesgever krijgt een attest van de bijgewoonde hoorcolleges en praktische oefeningen en verrekent dit in de totaalscore.

Stagelessen waarvoor tijdstip en locatie niet tijdig worden gecommuniceerd aan de vakdidactiek gelden niet. LIO studenten melden zich eveneens aan voor de eerste les.

De student die zich onttrekt aan (een deel van) de periodegebonden en/of niet-periodegebonden evaluaties krijgt een niet delibereerbaar eindcijfer

Studenten moeten ten laatste op 15 oktober ingeschreven zijn op de rol voor de educatieve masteropleiding. Gezien aanwezigheid in de oefeningen verplicht is, moet de student vanaf de eerste les van de overeenstemmende vakdidactiek aanwezig zijn.

Deelnemers aan dit vak worden geacht het Duits op een gevorderd niveau te beheersen (spreken, schrijven, lezen, luisteren, gesprek); wie niet aan die voorwaarde voldoet, moet dat zelfstandig remediëren (en kan daarvoor advies krijgen van de lesgevers); enkel wie bij de diverse evaluatiemomenten een voldoende beheersingsniveau aan de dag legt, kan voor dit vak slagen.

Faciliteiten voor werkstudenten

Werkstudenten kunnen op gesprek komen bij de vakdidacticus.